

tidligere var en national Skat, hvis Udnyttelse Landsherren og Byens Øvrighed regulerede som deres Ret og deres Pligt indtil Enkelthederne, saa følger heraf, at denne Erhvervskilde ligeledes maa beskattes ligesom enhver anden Erhvervskilde.

Herimod kan man ikke indvende, at Jordgrunden allerede bliver ramt af forskellige Skatter: Grundskatten, Bygningsskatten, Omsætningsskatten og Formueskatten. Jordbunden er jo ikke Værditilvækstskattens egentlige Objekt, men det er den ikke fortjente Gevinst, som gøres med den og ved den, ligesom det ved Indkomstskatten er fuldstændig ligegyldigt, om Indtægten skriver sig fra Grundejendomme, Handel, Industri, Kapitalformue eller gevinstbringende Beskæftigelse. Det er Indtægten som saadan, det kommer an paa, uden at der spørges efter dens Oprindelse. Saaledes ogsaa Tilvækstskatten efter Gevinstens Størrelse, fordi den er en ren Kapitalgevinst og tilmed da ikke fortjent — en Gevinst, som opnaas ved Omsætning af en moderne Vare. Om denne Vare hedder „Jordbund“ er for Berettigelsen af Skattepaalæget lige saa ligegyldigt, som det er Skattevæsenforvaltningen ligegyldigt, om den Købmand, der betaler Nærings- og Indkomstskat, handler med Sild, Sukker eller Blanksværte. Jordbundsspekulanten — og Skatten siger jo fortrinsvis til Jordbundsspekulationsgevinsten — gør ikke derfor Jordbunden til Genstand for sin Virksomhed, fordi han netop har en speciel Interesse for Jordbunden — omtrent som naar nogen af Forkærlighed for Landvæsenet erhverver et Gods —, men Jordbunden er for ham kun et Middel og et Værktøj for at opnaa Fordelen. Kunde han i Stedet for af Jordbunden opnaa større Fordele ved Hjælp af Luften, vilde han foretrække Luften. Men vi skulle ogsaa se, at selve Jordbunden slet ikke rammes af en Tilvækstskat, d. v. s. ikke belastes eller aldeles ikke fordyres, men at omvendt dens umaadelige Prisstigning bliver *forhindret*.

Areal- og Bygningsskatten specielt ere Skatter, som hvile paa Udbyttet af Grundstykkerne, selv om de heller ikke tage dette selv, men andre mere hensigtsmæssige Objekter til Maalestok, som t. Eks. den almindelige eller Salgsværdien. Anderledes forholder det sig med Beskatningen af Værditilvæksten, en Beskatning, som kun fra Tid til anden konstaterer Grundstykkets skete Værdistigning og gør Krav paa en Del af denne Stigning for Kommunen, fordi denne fornemmelig kan takkes for Stigningen. Disse Værdistigninger vise nemlig tilbage til to Aarsager, som, uagtet de ere forskellige fra hinanden, alligevel have deres fælles Udgangspunkt i Kommunen. For en Del hidrører nemlig Værditilvæksten, efter hvad der kan paavises, fra de Udgifter, som Kommunen vedblivende afholder, og som komme de forskellige Klasser af Indbyggere til gode i meget forskellig Grad, men som specielt for Ejerne af Byens Grundstykker saa at sige fortætte sig til Resultatet af en Værdistigning, som fremtræder i Form af højere Leje og forøgede Købesummer. Herhen høre Gadernes Brolægning samt Gadernes, Pladsernes og Husenes Belysning, Kanaliseringsanlægene, Anlæg af Promenader, Parker, Sporveje, Legepladser, Vandledninger, en tidssvarende Udvikling af Skolerne m. m. Huse og Bygningspladser i de Dele af Byen, i hvilke slige Udgifter forekomme, vinde derved en stigende Værdi, fordi Benyttelsen heraf er forbunden med større Behageligheder og Fordele for Indbyggernes personlige og Forretningsøjemed.

Paa den anden Side hidrører Værditilvæksten fra det, som Kommunen fører til, ikke ved sin lovlige Repræsentation, men ved det, som Byens økonomiske Udvikling tilføjer Grundstykkerne i Værdi. Som ethvert offentligt Samfund, saaledes ere ogsaa Byerne ikke blot Retsobjekter, men levende Legemer, Bærere af et mere eller mindre frisk og kraftigt pulserende Liv, af en Trafik og en forretningsmæssig Virksomhed, som fremtræder paa Industriens, Haandværkets, en gros-Handelens og Detailhandelens samt Transportvæsenets Omraader, men tillige i Tilfredsstillelsen af Embedsstandens, Militærvæsenets, Studenternes, Rentierernes og Pensionisternes samt den i mange Henseender til Byen henviste Landbefolknings, de rejsendes og andre Befolkningslags Fordringer til Livet. Jo stærkere dette Forretningsliv pulserer, jo livligere Samkvemets Strømninger vise sig, desto mere stige i Almindelighed Omsætningen, Avancen, Indtægterne og de deri deltagende Personers Bespareser. Men parallel med denne Bevægelse skrider nødvendigvis Vurderingen af de bebyggede og ubebyggede Grundstykker af den allerede nævnte Grund, at Jordbunden er den nødvendige Forudsætning fra begge de vigtigste Virksomheder i Menneskets økonomiske Udvikling: Beboelsen og Arbejderne. Den paa Kommunens Omraade forenede Befolknings fælles sociale Arbejde er det altsaa, som bevirker, at Jordbundsrenten stiger, haade det øko-